

Versiune anonimată

C-759/18 - 1

Cauza C-759/18

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

3 decembrie 2018

Instanța de trimitere:

Judecătoria Rădăuți (România)

Data deciziei de trimitere:

19 noiembrie 2018

Reclamant:

OF

Pârâtă:

PG

Înregistrat în registrul Curții de Justiție sub nr.	1098797
Luxemburg,	
04 DEC. 2018	
pentru Grefier,	
Fax / E-mail :	<i>Ramona Șereș</i> Administrator
Depus la : 03/12/18	

[OMISSIS] [datele de identificare a instanței și numărul dosarului]

[OMISSIS]

JUDECĂTORIA RĂDĂUȚI

Încheiere [OMISSIS]

Ședința publică de la **19 noiembrie 2018**

[OMISSIS] [compunerea instanței]

Pe rol, judecarea cauzei civile privind pe reclamantul OF și pe pârâta PG, având ca obiect „divorț”.

[OMISSIS]

[OR. 2] [OMISSIS] [procedură națională]

RO

INSTANȚA

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene prezenta cerere de pronunțare a unei decizii preliminare.

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată:

PREZENTAREA FAPTELOR RELEVANTE ÎN SPETĂ

- 1 Judecătoria Rădăuți a fost sesizată, ca primă instanță, prin cererea având ca obiect „divorț”, promovată la data de 03.09.2018 de reclamantul OF¹ în contradictoriu cu pârâta PG, pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună desfacerea căsătoriei părților, încheiată la data de 24 septembrie 2000 la Primăria comunei Gălănești, județul Suceava.
- 2 Se motivează în cererea de chemare în judecată că părțile s-au înțeles foarte bine în primii ani de căsătorie, însă după ce au plecat în străinătate și și-au stabilit reședința în Italia au apărut neînțelegerile dintre acestea. Începând din 2012 s-au despărțit în fapt, după ce pârâta l-a reclamat pe soțul ei la poliția din Italia. Acest incident a survenit când reclamantul a aflat de relația extraconjugală pe care o avea soția sa. Mai precizează reclamantul că părțile au împreună un minor, născut la data de 12.11.2001, care a fost încredințat pârâtei PG, prin procesul-verbal al Judecătoriei Aosta, din Italia, încheiat la data de 21.11.2012.
- 3 Pârâta PG nu a formulat întâmpinare în cauză, deși a fost legal citată cu această mențiune, în conformitate cu prevederile articolului 208 din Codul de procedură civilă.
- 4 **Asupra situației de fapt, Judecătoria Rădăuți constată** că părțile au cetățenia română, însă și-au stabilit reședința obișnuită în Italia de mai bine de 15 ani, o instanță italiană (Judecătoria Aosta) dispunând la data de 21.11.2012 separarea în fapt a părților, încredințarea în mod exclusiv a minorului, născut la data de 12.11.2001, mamei cu [OR. 3] care locuiește, obligarea tatălui la plata către mamă, până la data de 5 a fiecărei luni, cu titlu de cheltuieli de întreținere în favoarea fiului minor, a sumei de 300 de euro lunar, supusă reevaluării ISTAT și a 50 % din cheltuielile școlare, sportive, de joc și recreative necesare fiului. Totodată, s-a prevăzut posibilitatea tatălui de a [îl] vedea și de a [îl] ține la el pe fiul său, cu acordul prealabil din partea mamei, și, în orice caz, în toate zilele de miercuri de la ieșirea de la școală și până după cină, cât și o duminică la fiecare cincisprezece zile, de dimineață și până după cină. În mod cert, părțile au stabilit legături statornice cu societatea italiană, fiind integrați și participând la viața economică și socială a acesteia, mai ales că din raportul de anchetă psiho-socială efectuat de către Primăria comunei Gălănești reiese că minorul, în vârstă de 17 ani, locuiește cu mama sa, pârâta PG, în Italia de la vârsta de 1 an și jumătate. **Părțile nu au prezentat un acord scris cu privire la alegerea instanței**

¹ (Anexa nr. 1 la cererea de decizie preliminară – Datele de contact ale părților)

competente să soluționeze cererea de divorț, ca fiind Judecătoria Rădăuți, reclamantul indicând doar adresa de domiciliu a pârâtei din România, nu și pe cea de reședință din Italia, însă procedura de citare a pârâtei a fost legal îndeplinită conform articolului 163 alineatul (6) din Codul de procedură civilă, mama pârâtei semnând dovada de primire a citației. Totodată, instanța a făcut demersuri și s-a depus la dosar numărul de telefon al pârâtei, în vederea contactării acesteia, atât doamna avocat a reclamantului, cât și mama pârâtei declarând că pârâta PG are cunoștință de existența acțiunii de divorț și de înscrisurile depuse la dosar, care i-au fost comunicate. Mai reține instanța că, din procesul-verbal al Judecătoriei Aosta, aceasta are reședința în provincia Aosta [OMISSIS]. Totodată, chiar dacă nu s-a solicitat de către reclamant pronunțarea instanței cu privire la măsurile vizându-1 pe minorul părților, aceasta este obligată să se pronunțe, în temeiul articolului 919 alineatul (2) din Codul de procedură civilă și al articolului 400 din Codul civil, și cu privire la capetele de cerere accesorii vizând minorul, pe care de altfel are și obligația de a-1 asculta în camera de consiliu întrucât are peste 10 ani.

Judecătoria Rădăuți consideră că pentru soluționarea acțiunii civile este necesar să adreseze un număr de patru întrebări preliminare Curții de Justiție a Uniunii Europene, pentru motivele ce se vor arăta în continuare.

LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ ÎN CAUZĂ. JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ PERTINENTĂ

- 5 Dreptul procesual civil aplicabil în cauză este articolul 915 din Codul de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, republicată în Monitorul Oficial nr. 247 din 10.04.2015, potrivit căruia: **[OR. 4]**

„Articolul 915 – Instanța competentă (1) Cererea de divorț este de competența judecătoriei în circumscripția căreia se află cea din urmă locuință comună a soților. Dacă soții nu au avut locuință comună sau dacă niciunul dintre soți nu mai locuiește în circumscripția judecătoriei în care se află cea din urmă locuință comună, judecătoria competentă este aceea în circumscripția căreia își are locuința pârâtul, iar când pârâtul nu are locuința în țară și instanțele române sunt competente internațional, este competentă judecătoria în circumscripția căreia își are locuința reclamantul. (2) Dacă nici reclamantul și nici pârâtul nu au locuința în țară, părțile pot conveni să introducă cererea de divorț la orice judecătorie din România. În lipsa unui asemenea acord, cererea de divorț este de competența Judecătoriei Sectorului 5 al municipiului București.”

- 6 Totodată, aplicabil în cauză este și articolul 919 alineatul (2) din Codul de procedură civilă:

„Articolul 919 – Cereri accesorii și incidentale (2) Când soții au copii minori, născuți înaintea sau în timpul căsătoriei ori adoptați, instanța se va pronunța asupra exercitării autorității părintești, precum și asupra contribuției părinților la cheltuielile de creștere și educare a copiilor, chiar dacă acest lucru nu a fost solicitat prin cererea de divorț.”

- 7 Mai sunt aplicabile și dispozițiile articolului 129 alineatul (2), ale articolului 130 alineatele (1) și (2), ale articolului 131 alineatul (1) și ale articolelor 132, 1067 și 1071 din Codul de procedură civilă.

„Articolul 129 – Excepția de necompetență (2) Necompetența este de ordine publică:

1. în cazul încălcării competenței generale, când procesul nu este de competența instanțelor judecătorești; [...]

3. în cazul încălcării competenței teritoriale exclusive, când procesul este de competența unei alte instanțe de același grad și părțile nu o pot înlătura. [...]

„Articolul 130 – Invocarea excepției (1) Necompetența generală a instanțelor judecătorești poate fi invocată de părți ori de către judecător în orice stare a pricinii. (2) Necompetența materială și teritorială de ordine publică trebuie invocată de părți ori de către judecător la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe. [...]

„Articolul 131 – Verificarea competenței (1) La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu. [...]

„Articolul 132 – Soluționarea excepției (1) Când în fața instanței de judecată se pune în discuție competența acesteia, din oficiu sau la cererea părților, ea este obligată să stabilească instanța judecătorească competentă ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicțională competent. (2) Dacă instanța se declară competentă, va trece la judecarea pricinii. Încheierea poate fi atacată numai odată cu hotărârea pronunțată în cauză. (3) Dacă instanța se declară necompetentă, hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, dosarul fiind trimis de îndată instanței judecătorești competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent. (4) Dacă instanța se declară necompetentă și respinge cererea ca inadmisibilă întrucât este de competența unui organ fără activitate jurisdicțională sau ca nefiind de competența instanțelor române, hotărârea este supusă numai recursului la instanța ierarhic superioară.”

„Articolul 1.067 – Prorogarea voluntară de competență în favoarea instanței române (1) Când, în materii având ca obiect drepturi de care ele dispun liber conform legii române, părțile au convenit valabil competența instanțelor române de a judeca litigii actuale sau eventuale privind asemenea drepturi, instanțele române simt singurele competente. (2) Cu excepția cazurilor în care prin lege se dispune altfel, instanța română în fața căreia pârâțul este chemat rămâne competentă de a judeca cererea, dacă pârâțul se prezintă în fața instanței și formulează apărări în fond, fără a invoca excepția de necompetență, cel mai târziu până la terminarea cercetării procesului în fața primei instanțe. (3) În situațiile

prevăzute la alineatul (1) și (2), instanța română sesizată poate respinge cererea, când din ansamblul circumstanțelor rezultă că litigiul nu prezintă nicio legătură semnificativă cu România.”

„Articolul 1.071 – Verificarea competenței internaționale (1) Instanța sesizată verifică din oficiu competența sa internațională, procedând conform regulilor interne privind competența, iar dacă stabilește că nu este competentă nici ea, nici o altă instanță română, respinge cererea ca nefiind de competența jurisdicției române, sub rezerva aplicării prevederilor articolul 1.070. Hotărârea instanței este supusă recursului la instanța ierarhic superioară. (2) Necompetența internațională a instanței române poate fi invocată în orice stare a procesului, chiar și direct în căile de atac. Dispozițiile articolul 1.067 rămân aplicabile.”

- 8 Dreptul material aplicabil în cauză este reprezentat de articolul 396 alineatul (1), articolul 400, articolul 402 alineatul (1) și articolul 483 alineatele (1) și (2) din Codul civil adoptat prin Legea nr. 287 din 17 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, modificată prin Legea nr. 71/2011 și rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011 și în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011.

„Articolul 396 – Raporturile dintre părinții divorțați și copiii lor minori (1) Instanța de tutelă hotărăște, odată cu pronunțarea divorțului, asupra raporturilor dintre părinții divorțați și copiii [OR. 6] lor minori, ținând seama de interesul superior al copiilor, de concluziile raportului de anchetă psihosocială, precum și, dacă este cazul, de învoiala părinților, pe care îi ascultă.”

„Articolul 400 – Locuința copilului după divorț (1) În lipsa înțelegerii dintre părinți sau dacă aceasta este contrară interesului superior al copilului, instanța de tutelă stabilește, odată cu pronunțarea divorțului, locuința copilului minor la părintele cu care locuiește în mod statornic. (2) Dacă până la divorț copilul a locuit cu ambii părinți, instanța îi stabilește locuința la unul dintre ei, ținând seama de interesul său superior. (3) În mod excepțional, și numai dacă este în interesul superior al copilului, instanța poate stabili locuința acestuia la bunici sau la alte rude ori persoane, cu consimțământul acestora, ori la o instituție de ocrotire. Acestea exercită supravegherea copilului și îndeplinesc toate actele obișnuite privind sănătatea, educația și învățătura sa.”

„Articolul 402 – Stabilirea contribuției părinților (1) Instanța de tutelă, prin hotărârea de divorț, stabilește contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățătură și pregătire profesională a copiilor.”

„Articolul 483 – Autoritatea părintească (1) Autoritatea părintească este ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți. (2) Părinții exercită autoritatea părintească numai în interesul superior al copilului, cu respectul datorat persoanei acestuia, și îl asociază pe copil la toate deciziile care îl privesc, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate. [...]”

- 9 Cu privire la dispoziții legale reprezentate de articolul 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, s-a pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție, prin **Decizia nr. 20 din 24 octombrie 2016**, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1049 din 27/12/2016 ², în sensul că: „În interpretarea și aplicarea articolului 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, stabilește că acordul părților cu privire la alegerea instanței care urmează să soluționeze acțiunea de divorț trebuie să fie exprimat expres”.
- 10 Cu privire la articolul 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă s-a mai pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție prin **Decizia nr. 1250 din 01 iunie 2016**³ în care, fiind sesizată cu soluționarea unui conflict de competență între Judecătoria Rădăuți și Judecătoria Sectorului 5 București, a stabilit competența de soluționare a cererii având ca obiect „divorț” în favoarea Judecătoriei Sectorului 5 București.
- 11 Cu privire dispozițiile legale reprezentate de articolul 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă s-a pronunțat și acest complet de judecată din cadrul Judecătoriei Rădăuți, prin hotărâri [OR. 7] rămase definitive și anexate la prezenta cerere, respectiv **sentința civilă nr. 49/2016 din 11 ianuarie 2016 [OMISSIS]** ⁴, prin care a admis excepția necompetenței teritoriale a Judecătoriei Rădăuți și a declinat competența de soluționare a cauzei având ca obiect „divorț” în favoarea Judecătoriei Sectorului 5 București, **sentința civilă nr. 2783 din 31 octombrie 2016 [OMISSIS]** ⁵, prin care a admis excepția necompetenței internaționale a instanțelor române și a respins cererea de chemare în judecată având ca obiect „divorț”, ca nefiind de competența instanțelor române și **sentința civilă nr. 2382 din 4 septembrie 2017 [OMISSIS]**⁶, prin care a admis excepția necompetenței generale a instanțelor române și a respins cererea de chemare în judecată având ca obiect „divorț” ca nefiind de competența instanțelor române, apreciind că excepția necompetenței internaționale a instanțelor române face parte din excepția necompetenței generale a instanțelor române.

DISPOZIȚII DE DREPT AL UNIUNII EUROPENE APLICABILE ÎN SPETA

- 12 Instanța apreciază că în cauză sunt aplicabile dispozițiile articolului 2 punctul 7, ale articolului 3 alineatul (1), ale articolului 12 și ale articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie

² (Anexa nr. 2 la cererea de decizie preliminară) (<http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Value=132051>).

³ (Anexa nr. 3) ([http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery\[0\].Value=132119](http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery[0].Value=132119)).

⁴ Anexa nr. 4 la cererea de decizie preliminară.

⁵ Anexa nr. 5 la cererea de decizie preliminară.

⁶ Anexa nr. 6 la cererea de decizie preliminară.

matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000.

„Articolul 2 Definiții În sensul prezentului regulament:

7. «răspundere părintească» înseamnă ansamblul drepturilor și obligațiilor conferite unei persoane fizice sau unei persoane juridice în temeiul unei hotărâri judecătorești, al unui act cu putere de lege sau al unui acord în vigoare privind persoana sau bunurile unui copil. Aceasta cuprinde în special încredințarea și dreptul de vizită;

„Articolul 3 Competență de fond (1) Sunt competente să hotărască în problemele privind divorțul, separarea de drept și anularea căsătoriei instanțele judecătorești din statul membru:

(a) pe teritoriul căruia se află:

— reședința obișnuită a soților sau

— ultima reședință obișnuită a soților în condițiile în care unul dintre ei încă locuiește acolo sau

— reședința obișnuită a pârâtului sau

— în caz de cerere comună, reședința obișnuită a unuia dintre soți sau

— reședința obișnuită a reclamantului în cazul în care acesta a locuit acolo cel puțin un an imediat înaintea introducerii cererii sau **[OR. 8]**

— reședința obișnuită a reclamantului în cazul în care acesta a locuit acolo cel puțin șase luni imediat înaintea introducerii cererii și în cazul în care acesta este fie resortisant al statului membru respectiv, fie, în cazul Regatului Unit și al Irlandei, are „domiciliul” în acel loc;

(b) de cetățenie a celor doi soți sau, în cazul Regatului Unit și al Irlandei, statul «domiciliului» comun.”

„Articolul 12 Prorogare de competență (1) Instanțele judecătorești din statul membru care exercită competența în temeiul articolului 3 cu privire la o cerere de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei sunt competente în orice chestiune privind răspunderea părintească în legătură cu această cerere atunci când

(a) cel puțin unul dintre soți exercită răspunderea părintească față de copil

și

(b) competența instanțelor a fost acceptată expres sau în orice alt mod neechivoc de către soți și de către titularii răspunderii părintești, la data sesizării instanței judecătorești, iar aceasta este în interesul superior al copilului. [...]”

„**Articolul 17 Verificarea competenței** Instanța judecătorească dintr-un stat membru sesizată cu o cauză pentru care nu este competentă în temeiul prezentului regulament și pentru care, în temeiul prezentului regulament, este competentă o instanță dintr-un alt stat membru, se declară, din oficiu, incompetentă.”

MOTIVELE CARE AU DETERMINAT INSTANȚA SĂ ADRESEZE ÎNTREBĂRILE PRELIMINARE

- 13 **Judecătoria Rădăuți** a fost de multe ori sesizată cu cereri având ca obiect „divorț” cu/fără minori, în care părțile au cetățenia română, însă și-au stabilit reședința obișnuită în alt stat membru [al Uniunii Europene], în speță Italia, motivat de faptul că procedurile de divorț din România sunt simplificate, putându-se pronunța o soluție chiar la primul termen de judecată. Apreciază instanța că un răspuns din partea Curții de Justiție a Uniunii Europene ar fi edificator atât pentru soluționarea cauzei, cât și pentru soluționarea numeroaselor dosare cu obiect similar, mai ales că nu sunt puține situațiile în care partea chemată în judecată în procesul de divorț (pârâta/pârâtul) nici măcar nu știe de existența acestui proces, este citată prin publicitate⁷, probatoriul fiind mai greu de administrat de instanțele din România decât de cele din statul de reședință al părților.
- 14 Întrucât în [OMISSIS] [cauză] părțile au reședința de peste 15 ani în Italia, o instanță italiană (Judecătoria Aosta) dispunând la data de 21.11.2012 separarea în fapt a părților și măsuri cu privire la minor, este esențial a se cunoaște de către instanță [a] [de trimitere] dacă, în lipsa acordului părților privind instanța competentă, va declina competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Sectorului 5 București ori va respinge cererea ca nefiind de competența instanțelor române.
- 15 Totodată, în ipoteza în care părțile ar alege Judecătoria Rădăuți ca fiind competentă să soluționeze această cauză, este important pentru instanță a cunoaște dacă devine automat [OR. 9] competentă să soluționeze și capetele de cerere accesorii divorțului, respectiv cele privind exercitarea autorității părintești cu privire la minor, stabilirea locuinței acestuia și a pensiei de întreținere, în lipsa acordului expres al părților cu privire la soluționarea acestor capete de cerere, dacă ele ar fi integrate noțiunii de „răspundere părintească” din articolul 2 punctul 7 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003⁸, mai ales că practica judiciară din România nu este unitară.

OPINIA INSTANȚEI NAȚIONALE

- 16 Consiliul [OMISSIS] a adoptat Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, care cuprinde reglementari privitoare la divorț și la încredințarea minorilor celor doi soți, act

⁷ Cauza Miuiți împotriva României (cererea nr. 49481/13) din 24 aprilie 2018.

⁸ Anexa nr. 8 la cererea de decizie preliminară (sentința civilă nr. 1682/22 mai 2017 pronunțată în dosarul nr. 1036/285/2017 al Judecătoriei Rădăuți).

normativ comunitar, obligatoriu și direct aplicabil după integrarea României în Uniunea Europeană, care prevede în articolul 1 că se aplică, oricare ar fi natura instanței, materiilor civile privind: (a) divorțul, separarea de drept și anularea căsătoriei; (b) atribuirea, exercitarea, delegarea, retragerea totală sau parțială a răspunderii părintești.

- 17 Din interpretarea logico-juridică a articolului 3 alineatul (1) și a articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 rezultă, fără echivoc, că o competență teritorială alternativă este indiscutabil reglementată numai între instanțele enumerate la litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, fapt demonstrat de utilizarea cuvântului „sau”, fiind exclusă o astfel de competență între cele indicate la litera (a) și la litera (b) sau caracterul aleatoriu al competenței, lăsat la opțiunea reclamantului. Din punctul de vedere al tehnicii legislative utilizate, dacă s-ar fi dorit să se stabilească o competență teritorială alternativă între instanțele de la literele (a) și (b), atunci ar fi trebuit să fie menționată prin aceleași cuvinte, respectiv: „sau” și „ori” sau eventual un alt cuvânt echivalent.
- 18 Legiuitorul european a urmărit să asigure prioritate reședinței obișnuite a părților, față de cetățenia lor, ca simplă împrejurare de fapt, dar cu efecte juridice importante, având în vedere locul unde părțile au trăit efectiv împreună sau separat, obișnuit sau într-un anumit interval de timp expres stipulat, răspunzând principiului unei bune administrări a justiției, la locul situării reședinței, probele ori o parte dintre ele putându-se găsi, efectua și administra cu o mai mare ușurință și celeritate. Prin urmare, criteriul cetățeniei părților prevăzut la litera (b) din articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 este fără nicio îndoială subsidiar, subsecvent, celui prevăzut la litera (a), fiind aplicabil doar în cazurile în care nu sunt [OR. 10] elemente de determinare a instanței competente după reședința ambilor soți sau a unuia dintre ei.
- 19 Cu privire la interpretarea articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, instanța apreciază că neinvocarea de către pârâtă a excepției necompetenței internaționale a instanțelor române privind judecarea unei cauze având ca obiect „divorț cu minor” nu poate fi asimilată acordului tacit al acesteia privind soluționarea cauzei de către instanța sesizată de reclamant, în ipoteza în care părțile au reședința obișnuită într-un alt stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia), iar cererea de divorț a fost introdusă la instanța din statul a cărei cetățenie o au părțile. Sunt multe cazuri în care pârâta nu știe de procesul de divorț, fiind citată însă în mod legal, potrivit dispozițiilor legale naționale privind citarea, la ultimul domiciliu din România, iar dovada de comunicare a citației este semnată de un membru al familiei, ori e citată prin publicitate, fie pentru că reclamantul nu știe unde locuiește efectiv, fie nu indică, din rea-credință, reședința acesteia.
- 20 Apreciază instanța că articolul 3 alineatul (1) și articolul 17 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretate în sensul că instanța trebuie să invoce, din oficiu, excepția necompetenței internaționale a instanțelor române privind judecarea unei cauze având ca obiect „divorț cu minor”, în lipsa acordului părților

cu reședința într-un alt stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia) privind alegerea instanței competente (cu consecința respingerii cererii ca nefiind de competența instanțelor române), **cu prioritate** față de dispozițiile articolului 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, întrucât pe de o parte dispozițiile Regulamentului nr. 2201/2003 au efect direct și se aplică cu prioritate față de normele interne cu care intră în conflict, iar pe de altă parte excepția necompetenței internaționale a instanțelor române este o excepție de ordine publică, care se invocă în orice stare a pricinii, cu prioritate față de excepția necompetenței teritoriale exclusive. Totodată, chiar dacă, ca urmare a admiterii excepției necompetenței internaționale a instanțelor române s-ar crea o situație juridică mai puțin favorabilă părților întrucât în caz contrar Judecătoria Sectorului 5 București ar soluționa cauza, apreciază instanța că e mai bine plasată pentru a administra probele instanța din statul de reședință al părților.

- 21 Expresia cuprinsă în articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretată în sensul că, în ipoteza alegerii de către părțile cu reședința obișnuită într-un stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia) a instanței competente să soluționeze o cerere de divorț din statul a cărui cetățenie o au (Judecătoria Rădăuți din România), aceasta nu devine automat competentă să soluționeze și capetele de cerere având ca obiect „exercitarea autorității părintești, locuința minorului și stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere și [OR. 11] educare a copilului”, care sunt cuprinse în noțiunea de „răspundere părintească” din cuprinsul articolului 2 punctul 7 și al articolului 12 din Regulamentul nr. 2201/2003.
- 22 Având în vedere dispozițiile articolului 267 alineatul (1) TFUE care stabilesc competența Curții de Justiție a Uniunii Europene de a se pronunța, cu titlu preliminar, cu privire la interpretarea tratatelor și validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, instanța consideră necesar a sesiza instanța europeană și să îi adreseze acesteia patru întrebări preliminare privind interpretarea articolului 2 punctul 7, a articolului 3 alineatul (1), a articolului 17, precum și a expresiei „competența instanțelor a fost acceptată [...] în orice alt mod neechivoc de către soți și de către titularii răspunderii părintești, la data sesizării instanței judecătorești” din articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 [OMISSIS], o decizie în acest sens fiind necesară soluționării cauzei [OMISSIS].
- 23 [OMISSIS] [[dispoziții privind suspendarea procedurii naționale]

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

DISPUNE:

24 În baza articolului 267 TFUE, sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu prezenta cerere de pronunțare a unei decizii preliminare, în cadrul căreia instanța este invitată să răspundă la următoarele întrebări:

- 1) **Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că neinvocarea de către pârâtă a excepției necompetenței internaționale a instanțelor române privind judecarea unei cauze având ca obiect „divorț cu minor” este asimilată acordului tacit al acesteia privind soluționarea cauzei de către instanța sesizată de reclamant, în ipoteza în care părțile au reședința obișnuită într-un alt stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia), iar cererea de divorț a fost introdusă la instanța din statul a cărui cetățenie o au părțile?**
- 2) **Articol[ul] 3 alineatul (1) și [articolul] 17 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 trebuie interpretate în sensul că instanța trebuie/poate invoca din oficiu excepția necompetenței internaționale a instanțelor române privind judecarea unei cauze având ca obiect „divorț cu minor”, în lipsa acordului părților cu reședința într-un alt stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia) privind alegerea [OR. 12] instanței competente (cu consecința respingerii cererii ca nefiind de competența instanțelor române), cu prioritate față de dispozițiile articolului 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, în baza cărora se poate invoca excepția necompetenței teritoriale exclusive a Judecătoriei Rădăuți (cu consecința declinării competenței de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Sectorului 5 București și a soluționării cauzei pe fond), mai ales că aceste articole sunt mai puțin favorabile decât cel din legislația națională [articolul 915 alineatul (2) din Codul de procedură civilă]?**
- 3) **Expresia cuprinsă în articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, respectiv „competența instanțelor a fost acceptată [...] în orice alt mod neechivoc de către soți și de către titularii răspunderii părintești, la data sesizării instanței judecătorești”, trebuie interpretată în sensul că, în ipoteza alegerii de către părțile cu reședința obișnuită într-un stat membru [al Uniunii Europene] (în speță Italia) a instanței competente să soluționeze o cerere de divorț din statul a cărui cetățenie o au (Judecătoria Rădăuți din România), aceasta devine automat competentă să soluționeze și capetele de cerere având ca obiect „exercitarea autorității părintești, locuința minorului și stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere și educare a copilului”?**
- 4) **Noțiunea „răspundere părintească” din cuprinsul articolului 2 punctul 7 și al articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003**

trebuie interpretată în sensul că aceasta cuprinde și noțiunile „autoritate părintească”, prevăzută de articolul 483 din Codul civil, „locuința copilului”, reglementată de articolul 400 din Codul civil, și „contribuția părinților la cheltuielile de creștere și educare a copilului”, reglementată de dispozițiile articolului 402 din Codul civil?

[OMISSIS] [dispoziții procedurale de drept național] [OMISSIS] [semnături și data redactării]